

Ali moramo res vedno znova začeti?

NAMESTO UVODA

Človeštvo živi danes v stalnem pričakovanju kulminacije svojih sposobnosti: ne mine dan brez senzacionalističnih novosti, pa naj si bodo to npr. podvigi v vesolju ali odkritja na področju medicine in tehničnih znanosti. Pretok znanja in informacij se širi po zemeljski krogli z bliskovito naglico, ki povzroča nejevero, hkrati pa odkriva skrivnosti, ki so bile še pred nedavnim last posameznika.

S pomočjo telekomunikacijskega sistema nadzorujemo civilizacijsko ekspanzijo do zadnje nedotaknjene točke zemljinih pragozdov, brezmejnih pustinj ter morskih globin. Na tej stopnji razvoja smo prav zaradi hitrega pretoka informacij izkoristili skoraj vse možnosti naše uspešnosti, avanture in nepredvidljivega.

Zato nam ob znanstveni fantastiki bodočnosti in vizionarstvu Julesa Verna ter drugih preostaja predvsem senzacionalizem preteklosti. Ta stopa pred nas v podobi Indiane Jonesa ali pa v reinkarnaciji raznih Connonov in He-manov, ki po propadu visoko razvitih civilizacij začenjajo vse znova.

Na tem vmesnem prostoru verjetno in domnevno obstaja prostor za vraževerje, čarovništvo in kult, pa tudi za avanturiste kot sta Däniken in Salinas ter domače, slovenske pustolovce, ki morda iskreno s segmentiranjem preteklosti in argumentiranjem verjetnosti, iščejo dokaze za svoje domneve. Uresničevanje intimne želje biti večji, boljši, starejšega rodu in zato pomembnejši, dosežejo lahko le tako, da izbrišejo vsa znanja, ki so se skozi tisočletja nakopičila v ljudeh. V postavitvi svojega dela na piedestal imajo senzacij željne in neuke somišljenike, ki z glasno in nasilno podporo onemogočajo ugovore in dialog.

Slovenec se ta način korektur zgodovinskega spomina kar naprej ponavlja. Maloštevilni kot smo, smo v zadnji generaciji pisali zgodovino predvsem od Revolucije dalje in znotraj te je bilo vsako dejanje Usodno in Zgodovinsko. V ozadje in nepomembnost so bila potisnjena spoznanja o kontinuiteti in diskontinuiteti človeškega ustvarjanja in življenja na slovenski zemlji. Za zgodovinski spomin o rodovih, ki so skozi tisočletja ustvarjali današnjo podobo, ni bilo pravega prostora in posluha. Tradicija človeškega sožitja z naravo, okoljem ter lastnim izročilom je bila usodno pretrgana.

Prostor za delo vztrajnih, pridnih in natančnih zgodovinarjev je ostajal na obrobju brez ustreznega odmeva, prostor za senzacionalizem kratkega veka pa na široko odprt.

V takem ozračju nam seveda argumenti, da smo le *samo* Slovenci, ne zadoščajo, pa čeprav smo rod, ki je nekoč segal tja do Dunaja. In ko smo že skoraj povsem pozabili na izročilo naših dedov in babic, se – z vso medijsko podporo – pojavljajo teze o dostojnejšem poreklu Slovencev v daljnji in skrivnostni prazgodovinski skupnosti Evrope, s pomočjo katerih se bomo seveda lažje umestili na pomembno mesto sodobne evropske skupnosti in zadostili našemu postavljanju in častihleplju.

V današnjem črno-belem ozračju, nabitem z napetostjo medsebojne nezmožnosti sporazumevanja, se odslikavajo ekstremne situacije, kakršnim smo bili pogosto priča v slovenski preteklosti. Z zamahom roke ponovno brišemo naše življenje, rojstvo, smrt, vmes pa tisto nekaj malega sreče, prežete z nesrečo, ki je pač dana vsakemu posamezniku. Temu zamahu se avtorju prispevkov v Venečevanju zoperstavlja s svojim življenjskim delom in znanjem ter enciklopedijo predhodnih generacij, kar jih zavezuje, da smejo in znajo zavrniti senzacionalizem slovenskega izvora.

Mitja Guštin